

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

*Рішення виконкому  
районної у місті ради  
від 16.04.2026 № 324*

## **ПОЛОЖЕННЯ**

***районної комісії з вирішення земельних спорів щодо меж земельних ділянок,  
що перебувають у власності і користуванні громадян та додержання  
громадянами правил добросусідства***

### **I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1. Положення про районну комісію з вирішення земельних спорів щодо меж земельних ділянок індивідуальної житлової забудови, що перебувають у власності і користуванні громадян та додержання громадянами правил добросусідства при виконкомі районної у місті ради (надалі – Положення) визначає правові, організаційні засади діяльності (функціонування) комісії з розгляду та вирішення земельних спорів щодо меж земельних ділянок індивідуальної житлової (садибної) забудови, що перебувають у власності і користуванні громадян та додержання ними правил добросусідства (далі - комісія).

1.2. Комісія – колегіальний орган, утворений виконкомом районної у місті ради. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним та Цивільним кодексами України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», рішеннями Криворізької міської ради та її виконкому, цим Положенням.

1.3. Положення розроблено на підставі вимог ст. 146 Конституції України; статей 12, 103-109, частин першої, другої статті 158, частини другої статті 158<sup>1</sup>, статей 159-161 Земельного кодексу України; Цивільного кодексу України; статей 26, 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; інших нормативно-правових актів України.

1.4. У цьому Положенні поняття вживаються у такому значенні:

земельні спори – це суперечки між власниками чи користувачами, пов'язані із розв'язанням розбіжностей, які впливають із земельних відносин;

добросусідство – такий спосіб використання земельної ділянки за цільовим призначенням, при якому власникам, землекористувачам сусідніх земельних ділянок завдається найменше незручностей (затінення, задимлення, неприємні запахи, шумове забруднення тощо), та дозволяє використовувати їх за цільовим призначенням;

зацікавлена особа – фізична особа, на чії права та обов'язки може вплинути вирішення спору;

земельна ділянка – це частина земельної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами;

поважна причина – мотивування на підставі відсутності зацікавленої сторони або її представника на засіданні комісії під час розгляду спірного питання (особиста хвороба, відрядження, участь у судовому засіданні – з поданням підтверджуючих документів).

1.5. Комісія підзвітна голові районної у місті ради.

1.6. Кількісний та персональний склад комісії та Положення про неї затверджується рішенням виконкому районної у місті ради.

1.7. Комісію очолює керуюча справами виконкому районної у місті ради, відповідно до розподілу обов'язків. На час відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

1.8. Рішення комісії приймається за результатами розгляду земельного спору простою більшістю голосів від загальної кількості присутніх на засіданні осіб, які входять до складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії вважається вирішальним.

## **II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ КОМІСІЇ**

2.1. Основним завданням комісії є об'єктивний розгляд та вирішення земельних спорів, сприяння примиренню сторін земельного спору.

2.2. Комісія відповідно до норм чинного законодавства та в межах своєї компетенції розглядає земельні спори, які виникають у секторі індивідуальної житлової (садибної) забудови району, щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності чи користуванні громадян, та додержання ними правил добросусідства у межах, визначених Земельним кодексом України.

2.3. З метою виконання покладених на неї завдань комісія має право:

готувати запити та одержувати в установленому законодавством порядку від виконавчих органів міської ради, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності і господарювання документи, матеріали та іншу інформацію, необхідну для роботи комісії;

залучати експертів, фахівців, спеціалістів підприємств, організацій, служб та установ для участі в роботі комісії;

здійснювати виїзд для перевірки фактів порушення меж земельних ділянок на місцевості.

## **III. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН ЗЕМЕЛЬНОГО СПОРУ**

3.1. Сторони, які беруть участь у земельному спорі, мають право знайомитися з матеріалами щодо цього спору, робити з них виписки, брати участь у розгляді земельного спору, подавати документи та інші докази, порушувати клопотання, давати усні і письмові пояснення, заперечувати проти клопотань та доказів іншої сторони, укладати мирову угоду, одержувати копію рішення щодо земельного спору, і, у разі незгоди з цим рішенням, оскаржувати

його у встановленому чинним законодавством порядку.

3.2. Сторони спору зобов'язані сумлінно користуватися своїми правами і сприяти своїми діями комісії по своєчасному і правильному розгляду земельного спору.

#### IV. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ

4.1. Земельні спори розглядаються у термін, згідно з чинним законодавством України.

4.2. Організація роботи та підготовка матеріалів на розгляд комісією здійснюються секретарем комісії.

4.3. Земельні спори та питання щодо добросусідства розглядаються комісією на підставі заяви, поданої у письмовій формі заявником або його представником (за довіреністю), яка повинна містити:

найменування органу, до якого вона подається;

прізвище, ім'я, по батькові сторін, які беруть участь у спорі, прізвище, ім'я, по батькові представника (якщо заява подається представником), їх місце проживання або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку;

зміст спору та обставини, якими заявник обґрунтовує свої вимоги;

зазначення доказів, якими підтверджуються обставини справи;

перелік документів, що додаються до заяви;

підпис заявника та дату написання заяви.

4.4. До заяви додаються документи, що підтверджують обставини у справі:

засвідчені у порядку, передбаченому чинним законодавством:

копії документів, що підтверджують право власності або право користування земельною ділянкою;

копії правовстановлюючих документів, що підтверджують право власності на нерухоме майно, розташоване на земельній ділянці, стосовно якої виник спір;

наявна землевпорядна документація;

у разі наявності – акти, протоколи та інші документи контролюючих органів;

копія документа (паспорта), що посвідчує особу;

довіреність, посвідчена належним чином, у разі подання заяви представником.

4.5. Заява повертається заявнику без розгляду в наступних випадках:

не додержано вимог, визначених п. 4.3., 4.4 цього Положення;

заява про розгляд та вирішення спору подана від імені заявника особою, яка не має відповідних повноважень;

земельний спір не підвідомчий комісії;

земельний спір розглянуто або розглядається судом.

4.6. У випадку, якщо в ході підготовки матеріалів для розгляду комісією буде з'ясовано, що до заяви не додані усі документи, необхідні для розгляду спору, не пізніше, як за 3 дні до дня засідання секретар комісії

повідомляє про це зацікавлених осіб усно (в телефонному режимі) або письмово у повідомленні про час та місце розгляду спору із зазначенням переліку документів, які необхідно надати.

4.7. У разі, коли подані сторонами документи не надають змоги комісії об'єктивно ознайомитись із ситуацією, члени комісії попередньо можуть ознайомитись із ситуацією з виїздом на місце. Про день та час виїзду повідомляється сторонам. За результатами ознайомлення із ситуацією на місці члени комісії, які брали участь у виїзді, доповідають на засіданні комісії.

4.8. Не підлягають повторному розгляду протягом року земельні спори між одними і тими самими сторонами і з тих самих підстав, щодо яких комісією прийнято рішення. У разі надходження протягом року повторної заяви голова комісії повідомляє заявника листом щодо відмови у розгляді порушеного заявником питання.

4.9. На стадії підготовки матеріалів справи до розгляду, а також на всіх подальших стадіях (до моменту прийняття Комісією рішення) за сторонами зберігається право подати клопотання про припинення розгляду спору за примиренням сторін.

4.10. Основною формою діяльності комісії є засідання. Засідання комісії проводить її голова, а у разі його відсутності – заступник голови комісії. Засідання комісії є правомочним, якщо у ньому бере участь не менше половини членів від її загального складу.

4.11. Засідання комісії проводиться у разі необхідності та за наявності заяв про розгляд та вирішення земельного спору та відповідних (достатніх для вирішення спору) документів.

4.12. За результатами розгляду спору комісією приймається рішення (висновок, пропозиція), яке відображається у протоколі засідання комісії. Рішення комісії направлене на усунення спору та є обов'язковим для виконання.

4.13. Рішення підписується головою комісії (у разі його відсутності – заступником голови комісії) та секретарем комісії, та у 5-денний термін передається сторонам.

4.14. Протокол веде секретар комісії. На час відсутності секретаря комісії, його обов'язки виконує член комісії, визначений головою комісії.

4.15. Сторони мають право: брати участь у розгляді земельного спору; знайомитися з матеріалами справи; подавати документи та інші докази; давати усні і письмові пояснення; заперечувати проти клопотань та доказів іншої сторони; одержувати протокол засідання комісії та акт дослідження членами комісії ситуації на місцевості з метою встановлення фактичних обставин порушення суб'єктивних прав заявника; у разі незгоди з рішенням комісії оскаржити його.

4.16. У разі відсутності однієї із сторін спору під час першого розгляду питання та відсутності офіційної згоди на розгляд питання за її відсутності розгляд спору переноситься. Повторне відкладання розгляду спору може мати місце лише з поважних причин. Відсутність на засіданні комісії однієї із сторін

без поважних причин при повторному розгляді земельного спору не зупиняє його розгляд і прийняття рішення. Рішення приймається на підставі документів, наявних в матеріалах справи доказів.

4.17. Для роз'яснення питань, що виникають при вирішенні земельного спору і потребують спеціальних знань, комісія може заслуховувати експертів та фахівців, запрошених як сторонами так і комісією.

4.18. Експертами можуть виступати фізичні та юридичні особи, які мають ліцензії на здійснення відповідної діяльності.

4.19. Права, обов'язки та відповідальність експерта визначаються діючим законодавством.

4.19. Експертиза провадиться для визначення та відновлення меж земельних ділянок і включає:

- а) геодезичне встановлення меж земельної ділянки;
- б) відновлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
- в) інші дії.

4.20. Витрати, пов'язані із залученням експертів, фахівців покладаються на заявника.

## **V. Заключні положення**

5.1. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються згідно з чинним законодавством України.

5.2. Діяльність Комісії може бути припинена виключно за рішенням виконкому районної у місті ради.

Керуюча справами виконкому  
районної у місті ради

Ірина ЦИЛІНСЬКА

Згідно з оригіналом  
В. о. завідувача загального відділу –  
завідувач сектору по роботі  
зі зверненнями громадян

Вікторія ХАВЕРЬ